

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Aprilie v. 1891

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung*.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonatori sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonatori vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în care li-s-a trimis țiarul până acuma.

Administrațiunea țiarului

„Tribuna“.

Maghiarii — mântuitorii Europei.

Mai ieri-alaltăieri unii dintre slujbașii biroului de presă maghiar au „admoniat“ pe Germania, „aliatul“ Maghiarilor, la datorită ce le are față cu Maghiarii, cu care au încheiat tripla alianță! Astăzi un alt oficios fruntaș, „Nemzet“, se umflă în pene și pune în perspectivă o inundațiune slavică a Europei pentru cazul, când puterea discreționară a Maghiarilor ar fi nimicită.

Grandomania e o boală psihică, de care pot să fie cuprinși nu numai indiviți, ci și popoare întregi. Ea face cu neputință o judecată obiectivă a stărilor de lucruri. Nici nu e mirare dar', că vedem pe Maghiarii, strimto-rați prin atacurile tot mai aspre și mai dese ale presei străine, cum încep a părăsi terenul realității și se urcă în sfere așa zicând metafizice. Politica lor de asupra aplicată cu brutalitate la popoarele nemaghiare din țeară, este motivată de Maghiarii prin interese europene, și nici decât prin interese egoiste de rasă, deși întreaga Europă condamnă această politică. Puterile mari europene apusene — vezi Doamne — nu-și înțeleg interesele lor proprii, numai Maghiarii le ved și se și „jertfesc“ pentru ele. Monarhia noastră, care după „Nemzet“ în partea ei de dincolo de Leitha e desmembrată, va perli, dacă Maghiarii nu vor mai domina, și pe ruinele ei se va ridica

un imperiu slavice ca avangardă apuseană a Rusiei. Germania ar trebui să fie oarbă, dacă n'ar vedea pericolul ce o amenință, când ea ar fi încungiu-rată din toate părțile și strânsă în brațe de colosul dela Nord!

Legănat de aceste idei sublime, „Nemzet“ uită a arăta Europei, pen-tru-ce anume monarhia ar perli, dacă Maghiarii n'ar fi rasa dominantă în Ungaria; uită să arate Europei, în ce chip și în ce mod popoarele, care constituiesc astăzi monarhia habsburgică, ar pute întemeia un imperiu slavice, ca avangardă apuseană a Rusiei. Armata monarhiei noastre, care ne garantează în alianță cu alte două armate mari întregitate statului nostru, va privi fără îndoială în liniște la formarea „im-periului slavice“?! Dar' aceste sunt lucruri reale, care nu au loc în fanta-siile oficiosului, precăt de supărat, pe atât de umflat.

Din vârful piramidei ideilor sale fantastice oficiosul își ia ca totdeauna gura plină și strigă, pentru-ca glasul lui se străbată *urbi et orbi*: „Noi stăpâni-torii acestei țeri nu permitem tra-dare de patrie, nu permitem subminarea columnelor statu-lui!“ Grandomanul orbit de ideile sale subiective, nu vede realitatea ce-l încungiu-ră. El nu vede faptul, că Maghiarii cu arma în mână s'au sculat în contra statului, care le era patrie, că au detronat dinastia și au ridicat pe căpetenia revoluționarilor, pe Ludovic Kossuth, de guvernor al țerii; nu vede ceea-ce vede toată lumea, că cul-tul lui Kossuth înfloresce astăzi între Maghiarii mai mult ca ori-și-când; nu vede, că în nenumărate rânduri s'au insultat în mijlocul Maghiarilor membri și insignii ai Casei împărătesci; nu vede, că s'a agitat și se agită și astăzi încă în contra armatei imper-iale, pe care mai deunăzi un deputat în plin parlament a declarat-o de o armată străină fără-ca cineva să pro-testeze. Și care columne ale statului ar pute fi mai puternice decât dinastia și armata? Tripla alianță s'a încheiat pe temeiul acestor columne ale statu-lui, care nu sunt nici creațiunea Ma-ghiarilor, nici puse la discrețiunea lor. Europa scie și cunoaște prea bine aceste stări de lucruri și prin urmare nu se va spăria de inundațiunea slavice pusă în vedere drept o urmare a căderii Ma-ghiarilor, ear' glasul îngâmfatului, care strigă „nu permitem tradare și submi-nare“, sună la adresa oamenilor sei proprii.

„Nemzet“ compară cu o satisfacție oare-care statul cisleithan cu cel trans-leithan și avisează cu satisfacție la cearta între naționalitățile de dincolo și la liniștea de dincoace. Parlamentul din Viena, în care sunt reprezentate toate naționalitățile în mod constituțional, în-seamnă pentru cercurile maghiare pei-rea Austriei, ear' parlamentul din Bu-dapesta, unde naționalitățile nu pot întra și nu sunt reprezentate, înseamnă pentru aceleași cercuri „putere mor-ală“ și „unitatea statului“. Precăt toate popoarele din Cisleithania pot în parlament să-și arate păsurile, durerile și aspirațiunile lor, la noi naționalită-țile asuprite caută să ajungă cu păsu-urile, durerile și aspirațiunile lor înaintea tribunalului european, dela care așteaptă vindecarea lor. Întrebarea e firească și se impune dela sine, dacă stările de lucruri din Austria sau dacă acele din Ungaria sunt mai bune din punct de vedere al monarhiei? Chiar „Nemzet“ trebuie să recunoască, că po-poarele de dincolo de Leitha sunt, cu toate certele lor naționale înfărbentate, unite în credință către Tron, ear' di-nastia le ține pe toate la un loc. Dar' la noi? Popoarele asuprite sunt unite între sine prin rezistența firească ce trebuie să o facă măsurilor de asup-rire. Astfel răspunsul la întrebarea de mai sus e tot atât de firesc. Pu-terea morală și unitatea unui stat valo-rează fără îndoială foarte puțin, dacă ele sunt rezultatele unui sistem absolutist, care folosește puterea sta-tului de o parte pentru întărirea unei minorități, ear' de altă parte pen-tru sugrumarea majorității.

Din aceste cauze binecuvântate Europa și îndeosebi puterile mari din mijlocul Europei vor privi cu mai puțină îngrijire la Viena, unde se lovește în capete în mod foarte sgomotos as-pirațiunile naționale, decât la Buda-pesta, unde în cea mai mare liniște se accentuează numai de un singur popor, care dispune de puterea statului, pu-terea morală și unitatea Ungariei ma-ghiare. Și tocmai din aceste cauze presa străină: „tribunalul european“, cu cât cunoaște stările de lucruri dela noi mai mult și mai bine, cu atât mai aspru și mai des vor lovi în politica nechibzuită a Maghiarilor. Până-ce avem o dinastie, către care se îndreaptă cu credință toate popoarele monar-chiei, până-ce avem o armată în frunte cu Monarhul Împărat și Rege, nici Europa, nici Germania și Italia, aliații monarhiei noastre, nu vor vedea în poporul maghiar pe — mântuitorii Euro-peii, și de s'ar presenta el și mai îngâmfat, decât îi presentă „Nemzet“.

În primăvară-'s câmpii verzi

Și n'veseliți;

Prin câmpii ai tu s'alergi cu alți

Copii iubiti.

In primăvară-i soare cald,

Și ca bujorii

Sunt obrăjeii de copii

Alergători.

Și-atunci 'n primăvară stă

O mamă 'n prag

Pe rind bujorii sărutând

Murind de drag!

Cineva.

Correspondență din Bucuresci.

XXII.

Spicuire din

Ioan Ghica, amintiri din pribegia după 1849, nouă scrisori către V. Alexandri. (Librăria Socec.) (Urmare.)

X.

Legiunea română.

Una din trupele auxiliare cele mai voinesci ce s'au luptat la 1848 alături cu Ungurii a fost legiunea italianului Monti, care după luptă a fost concediată de Kossuth pe pământ turcesc. Emigranții români aveau legături cu Monti și asemenea lui și asemenea legiunii polone voiau să întocmească și ei o legiune, în a cărei frunte ei ar fi pus bu-curo pe generalul Magheru. Legiunea română ar fi creat mijloace de luptă pentru viitor,

ar fi întemeiat dreptul de a reclama concesiile dela Maghiarii și ar fi făcut să se vorbească în toată Europa de fapte românești, precum ăcea A. Goleșcu, sciind, că emigranții ar fi de folos și fraților lui ardeleni — *auprès de nos frères* — cu pilda și cu sfatul. De aceea ăcea Goleșcu, care ori-care simte în el ceva curagiu militar trebuie să fie în Ardeal, unde ei ar fi ajuns să organizeze rezistența militară a noastră. Notez, că Goleșcu este cel mai imperialist, cel mai într'un curent cu Șaguna în privința revoluției noastre dela 1848.

Legiunea trebuia să-și justifice situația și față cu Turcii: „Condițiunile legioanei sunt foarte bune și trebuie primite; cât pentru celelalte tu trebuie să tractezi pe bazele următoare. Noi vrem să stăm uniți cu Turcia sub regimul capitulațiilor, cari ne permit a tracta cu celelalte popoare și ne putem prea bine uni cu Românii dela Transilvania, și prin urmare cu Ungaria sub raportul comercial, industrial, scientific etc. și chiar politică căci almintrelea capitulațiile noastre nu se opun, ca să fim chiar uniți politicescu cu Transilvania și cu Ungaria în destul (?), numai să ne plătim tributul regulat în toți anii și după aceea sănt pătruns, că ne vom pute arangia cu Turcii; scopul ar fi, ca toți Românii să fie reuniți cu noi și chiar federați cu altul după principiul egalității drepturilor; acolo trebuie să visăm“ (p. 338). Din Turcia plecase Bălcescu, Bălăceanu, de acolo trimitea Ghica trei tineri cehi, de acolo venia Fili-

Mijloace în compunerea contrame-morandului „patriotic“. Sub titlul „In-criminările studenților români“ cetim în „Budapesti Hirap“ (23 l. c.): „Tinerimea universitară elu-pană a provocat pe ascultătorii de naționalitate română să se declare, dacă au primit din partea societății maghiare sau a profesorilor maghiari vre-o apăsare plănuită prin o purtare nedreaptă? Mai mulți dintre civii universitari de naționalitate română se pregătesc a da un răspuns negativ și vor de-clara, că în contra societății maghiare și a profesorilor n'au nici cea mai mică obiecțiune, ba încă cu ocaziunea examenelor profesorii totdeauna au fost cu mare indulgență față cu acei ascultători români, care nu sciu ungu-resce“.

Dacă scirea aceasta „patriotică“ se ad-veresece, apoi s'ar dovedi tocmai, de câtă libertate și bunăvoință din partea „provoca-torilor“ și mai ales și a „examinatorilor“ mult „patriotic“ se bucură bieții studenți români dela vestita universitate din capitala „Kultur-egylet“-ului, unde li-s'a adus odată din partea colegilor „patriotic“ chiar o serenadă om-gială cu cântecul „O te büds boeskor“!

Otto Herman — academician ro-mân. Cetim în „Românul“: „Referitor la informațiunea ce am dat-o despre propu-nera dlui Vincentiu Babeș de a se alege membru corresponsent al Academiei Ro-mâne deputatul kossuth-ist Hermann Otto, primim din partea dlui V. Babeș o scrisoare, în care ne spune, că „nici prin minte nu 'i-a trecut vr'odată a propune Academiei noastre alegerea vre-unui Maghiar, special a dlui Otto Hermann“.

Perirea Austriei.

Sub titlul de mai sus a apărut la Dresda o broșură anonimă, cum se crede inspirată de principele Bismarck. „Wiener Tagblatt“ caracterisează cu-prinsul acestei broșuri în următorul mod:

Ea este o scriere volantă mică de 16 pagine, care, pornind dela împregiurarea, că Bismarck va ține cu ocaziunea discuțiunii asupra tratatului comercial austro-german o vorbire mare, revine la timpurile din Franc-furt ale lui Bismarck, unde el a experiat, că în toată lumea nu mai există o diplomație, care ar merita mai mult desprețul și . . . al unui nobil german de Nord, ca cea austriacă. Asemeni expectațiunii prea vehemente con-ține broșura foarte multe. După mai multe reviste caracterisate prin asprimi clasice asu-pura raporturilor istorice între Prusia și Austria autorul, care nu poate fi altul decât Max Beyer, care între sărbătorile Crăciunului și Anul Nou a fost prezent mai multe zile oas-pele lui Bismarck în Friedrichsruhe, ajunge a vorbi despre aceea, ce îndeosebi voese să

fie discutat. Aci se desvoaltă următorul șir de idei: Cele trei puteri primordiale ale poli-ticeii europene sunt: ura Franciei față cu Germania, dorul Rusiei de a ajunge la Con-stantinopol și al Italiei de a ajunge la Triest.

Toate celelalte aparițiuni în politica eu-ropeană sunt produse de pat cald. Cu acele trei cuvinte firesci trebuie se socotească un adevărat diplomat, dacă împregiurările artificiale încep a deveni anuante, superăcioase sau chiar contradicțiitoare. O comunitate în-tre Germania, Rusia și Italia, care ar lucra fără privire la Austro-Ungaria, ar sparge ali-anța ruso-franceză și ar isola cu desăvârșire Franța, căci și o apropierea a Italiei către Franța este exclusă, dacă deschidem Italiei drumul spre Triest. Dacă Triestul e austriac sau italian, va fi pentru Bismarck totdeauna mai indiferent, decât binele și răul agricul-turii pomeraniane. În ciasul hotărîtor Bismarck nu s'ar gândi nici un minut, a lăsa Rusia să-și facă prin Bulgaria calea sa isto-rică; aceasta ar fi o lovitură adevărat bis-marckiană, dată paradei ruso-franceze a dlui de Mohrenheim. Ordinul rusesc al Stului Andrei pe pieptul republican al lui Carnot s'ar număra după valoarea sa politică între recușiunile republicane de revanșe ale lui Boulanger. Isolarea Franciei, și dacă va fi de lipsă lovitură de moarte în contra ei, va fi totdeauna ținta din urmă a politiceii germane. Germania este destul de tare față cu toate eventualitățile, ea poate ni-mici singură Franța și Rusia deodată, dar' o învingere asupra Rusiei ar fi leagănul istoric pentru noue războaie germane-rusesci; secolii întregi ar răsună prelungă țipetul de revanșe francez și altul rusesc, fără-ca să se poată dobândi o Alsație rusească. Din aceas-tă considerare a țis pe patul morții împăra-tul Wilhelm, pe al cărui nume fiul împăra-tesei Friedrich, dela demisionarea lui Bis-marck încoace, nu-l mai citează ca mai în-ainte ca spiritul cel bun, cuvintele: „Țineți la Rusia“. Ura panslavistă față cu Germania se va trage ca o negură la hotarele prusiene, îndată-ce se vor deschide porțile la granița bulgară. Nimic nu stă în cale a împreuna în modul cel mai strins Germania cu Rusia. În Berlin lipsește numai omul potrivit, care pricepe a tracta cu Țarul și cu diplomația rusească. Acest om e Bismarck, care posede încrederea personală deplină a Țarului, cu ce în Berlinul de aji nime nu se poate fâl. Persoana Țarului, precum și caracterul și tradițiunea diplomației rusești au pentru Bis-marck un farmec individual, pentru a lucra împreună în folosul ambelor părți

În gospodăria statului rusesc totdeauna ideile mari s'au luptat în mod artificial pentru vieață. În acest cerc de artiști Bismarck s'ar simți individual mai bine, decât în societatea . . . Austriei.

FOIȚA „TRIBUNEI“

Ardelenesce.

De departe mi vine veste, că ntr'o margine de codru,
Printre flori și pe la umbră draga 'mi-s'a ră-tăcit

Vioarele se culeagă, și că două vioarele
Într'o față diecescă draga le-a descoperit.

Ochi albaștri-i plac drăguței și se nu fie în-vinsă

O femeie de ce-i place, e povară foarte grea...

Și-mi sosi a doua veste, că în sat copila popii

S'a întors; și ca ispită și diacul după ea.

Scrisei dar' o carte lungă, cu cerneală și cu lacrimi

În credință să-m'astepte și să scie că n'o las...

Când intram în sat drăguța și ispită cea al-baștră

Banchetau în fruntea mesii cu vin vechiu și purcel gras!

Mamă.

În primăvară flori răsar
Și 'mbobocesc;

Pe tine, floarea mea, cu flori
Te 'mpodobesc.

nu are nevoie spre a arma ca la 50 mii re-cruți. Aci am element mare între Români și de aș ave puști multe și un bun general român, aș pune o armată de cel puțin 30 mii; căci Românii, când au aușit, că voiu ri-dica un steag român, cu toții vor alergia să se bată sub el, ear' sub al lui Szemere nu vor. Ca Arhimed dar' mă adresez la tine și-ți cer aceste două lucruri, făgăduind cu dînsele a răsturna lumea. Cantă dar' a-mi trimite cât mai multe puști. De-am dobândi aceasta, apoi ar trebui să mijlocești prin Czaika, ca să capeți un bun general leah, și de cei vestiți, ca să-l punem în capul armatei noastre“ (p. 280—281).

A lui Bălcescu a fost și sarcina de a hotărî întocmirea ei. Ea avea să se constituie într'un orășel din marginea Valachiei și Tran-silvaniei, fiind supravegheată de comisari gu-vernamentali. Legiunea ar fi jurat credință Ungariei și României și la nevoie având și consimțământul guvernului ungar, ar pute să alerge în ajutorul României. Ea s'ar fi luptat în atila albastră cu brandenburguri roșii și galbene, pantaloni cu șinor albastru, la chipiu roșu cu vulturul național și cocarda ungurească!

Dar' vulturii își scuturau penele la Vilagos și legiunea română rămase vorbă.

G. B. Duică.

(Va urma.)

Româneasca în biserică

la

Românii din Macedonia

Frații noștri din Macedonia continuă lupta în contra grecismului chiar în biserică cu multă bărbăție și abnegațiune. Eată încă o corespondență macedoneană, pe care o aflăm în ziarul bucureșean „Gazeta Nouă“:

Bitolia, 24 Martie.

În urma învoirii date de M. S. Sultanaul Românilor din împărăție să se închine liber, ca și coreligionarii lor de altă nație, Români din Gopeși, în ziua de 23 Decembrie 1890, în frunte cu preoții lor, au înlocuit aproape de tot limba greacă în biserică cu cea românească.

Pușinii agenți grecoci rămași în comuna Gopeși au cerat să facă turburări în biserică ca și în anii trecuți, dar n'au izbutit.

Archieleul grecesc Alexandru, dîs al Prespei și al Ohridei, înscințat de introducerea limbii noastre în biserică din Gopeși, a trimis o scrisoare fulgerătoare episcopului bisericii, preoților și cântărețului român.

Eată părți din acea scrisoare, ca moștră de simțăminte grecesci:

„Cu mare înfruntare m'am informat, că în biserică noastră s'a servit dela un timp încoace o mare nelegiuire din partea noului preot Nicolae G. Nanci și George Dimca, cântărețul român, care au îndrăsnit să cânte în românească fără de scirea noastră.

„Cu mare jale vă scriem astăzi în această privință, făcându-vă cunoscut spre a-i înscința să înceteze pe viitor de a mai cânta și a slugi în biserică noastră pe limba românească, căci este o mare nelegiuire. Mai ales noul preot Nicolae Nanci, care nu-și amintesc de jurământul depus pe sfânta masă a altarului bisericii noastre în momentul, când l'am hirotonisit, că nu va cânta nici-o dată românește. *)

„Deasemenea ordonăm miserabilului primar și perceptor Dimo Cuși și Cociu C. Sterghiu, care au avut cutesanța să contravină măsurilor mele, luând fără scirea noastră cheile și socotelile bisericii noastre dela episcopii destinați de noi, să înapoieze cheile bisericii episcopilor noștri Cota G. Belciu și Nasu Torbu. Dacă după primirea acesteia nu se vor conforma ordinelor noastre, lucru ce nu îndrăsnim a crede, vor fi pedepsiți cu asprime și pentru acest scop îi vom chema la Bitolia spre a-și da compt de nelegiuirea comisă. Ear' pe noul preot Nicolae Nanci numai decât îl vom face argos. **)

Episcopul arhiepiscopului grecesc a înscințat pe sus dîsele persoane de primirea scrisorii, fără însă a o înmâna. Români, în frunte cu toți preoții, au răspuns episcopului să scrie arhiepiscopului grec, că ei nu ascultă de ordinea lui și nu se tem de amenințări, și că vor exclude de tot limba grecească, care e străină de biserică lor.

Episcopul, împreună cu agenții filo-eleni, înscințază din nou pe arhiepiscop, că Români nu s'au clătina deloc de amenințările sale; și apoi, după avisul arhiepiscopului, reclamă la autorități, că nise turburatori au comis o nelegiuire în biserică, cântând românește.

Archieleul se scoabără din Crușova la Bitolia și întentează proces, dar n'au avut nici o reușită. Atunci, fiindcă nu i-s'a satisfăcut dorința, el născocesc alte chițibușuri, dîcînd, că și el permite Românilor din diecesa sa liberă cântare în limba românească; însă cărțile bisericesci, pe care le posed ei, nu sînt recunoscute de sinodul bisericii ecumenice din Constantinopol și de aceea nu pot ceti și cânta pe dîsele.

Dar' nici așa n'a izbutit episcopul grecesc, fiindcă pe de o parte astfel el a recunoscut în principiu chestia bisericii noastre, lăsând de deslegat numai forma, adecă recunoșterea cărților bisericesci, ear' pe de alta Gopeșenii și alții din Macedonia au trimis pe dl. Atanasescu, directorul școlii românești de băieți din Ternoava, să se ducă la Constantinopol, spre a cere dela patriarch aprobaarea cărților românești, tipărite la București și cu voea sf. sinod al României.

Cum ar putea patriarchul să nu recunoască asemenea cărți?

Până atunci însă, Gopeșenii muncesc de a scrie cu mâna tot ce se cântă în biserică, copiind din cărțile românești.

Partisanii causei grecesci, vădîndu-o sdruncinată, s'au decis a comite un sacrilegiu.

În noaptea de 2 spre 3 Martie au intrat în biserică și au furat sfântul agnet, o cruce, 3 feșnice și 2 candelabre de pe sfânta

*) Archieleul greci de un timp încoace supun la un jurământ pe aspiranții la hirotonie, că nu vor ceti nici în biserică, nici afară din biserică în limba românească.

**) Papa Nicola G. Nanci a și fost chemat de arhiepiscop la reședința sa din Crușova prin adresa cu data de 13 Martie a. c., dar' sfinția sa n'a ascultat deșteamă, ca să nu i-se întempe ceea-ce au pățit Papa Nicola Tego din Clisura și Papa Cosma din Moscopole.

masă. Biserica n'a avut nici o spărtură și, după-cum s'a constatat, a fost deschisă cu cheia, pe care o aveau ei decând au fost stăpâni pe bisericile românești. Îndată după comiterea faptului s'a avisat justiția, care făcî o anchetă minuțioasă și s'a pus îndată în urmărirea făcătorilor de rele.

Intențiunea mișelilor nu era să iee numai agnetul, ci antimisul și calimatele, fără de care preoții nu pot slugi, însă din fericire nu le-au putut găsi. I. C.

O nedreptate.

Cetim în „Românul“:

Dl de Bismarck a încercat dîlele aceste o înfrângere înscințată. Fiind un loc vacant de deputat la Geestmunde, a 19-a circumscripțiune electorală din Hanovra, prietenii și admiratorii fostului cancelar au voit să-i facă un omagiu, punînd candidatura sa. Resultatul a fost neașteptat. Dl de Bismarck a avut 7557 voturi, dl Schmalfeld, socialist, 3913, dl Plate, guelf, 3343 și dl Adloff, progresist, 2619. Prin urmare fostul cancelar i-au lipsit mai bine de 2000 voturi, ca să ese, și s'a declarat balotagiu.

Lovitura a fost crudă. Efectul moral e desastroș și descurajator pentru oamenii, care sînt hotărîți să lucreze pentru țeara lor.

Este drept, că prietenii și admiratorii principelui au făcut o greșală punîndu-i candidatura la Geestmunde. Guelfii ursec pe omul acela, care a strivit Hanovra, i-a distrus dinastia și vieța sa autonomă, a confiscat averea familiei regale pentru a o întrebuița în corupțiuni și favoruri. Socialistii deasemenea nu pot să-l sufere, căci nimenea nu i-a lovit mai mult decît el, că dînsul a făcut legile restrictive și a luat dispozițiunile cele mai aspre contra lor. Dar' înainte de toate trebuiau să-și aducă aminte și Guelfii și socialistii, că toți sînt Germani și că principele de Bismarck a făcut din Germania un stat, care nu numai e ferit pe viitor de capriul fiecărui ambițios, dar' încă impune ađi legi Europei. Micul regat prusian, care nu mai demult decît acum 30 ani nu prețuia nimic în concertul european, prin înțelepciunea sa, prin energia sa și prin curajul seu a devenit ađi puterea cea mai înscințată nu numai pe continent, dar' încă și peste mări. Numele de German, dacă nu este iubit de toată lumea, însă este respectat pent-u valoarea națiunii germane.

Aceasta era destul, ca să facă să amuțescă toate urile și pasiunile.

Dar' se vede, că este efectul spiritului, de care e dîndominat ađi secolul nostru. Ovreul se dîce, că nu dă nimic pe ce a fost, ci numai pe ce este. Faptele se uită lesne și nu se vede decît omul cu defectele lui. Materialismul a cuprins lumea și nimeni nu se mai gîndesc decît la interes, la stomach.

Nu tăgăduim, că dl de Bismarck a făcut multe greșeli, cînd avea puterea în mîna, ca toți oamenii, care guvernează vreme îndelungată și se îmbată de fumul gloriei și al cădelniței curtesanilor. Dar' faptele lui mărețe trebuiau să predominie toate aceste greșeli, care sînt ale oamenilor, și un om ca Bismarck să nu fie expus a rămîne în balotagiu cu nise persoane nefinseminate pe arena luptelor pentru mărirea și întărirea statului german. Poate se fie un act de bucurie pentru vrășmașii Germaniei, dar' este o rușine pentru Germani, ca să nu voteze pe un Bismarck cu unanimitate în ori-care colegiu, unde se află populațiune, căreia el i-a dat glorie și prestigiu.

Douăzeci și cinci de ani ai activității Academiei Române.

(Urmare din nr. 83.)

V.

Studii și publicațiuni științifice.

Științele naturale și matematice au fost cele din urmă, care au intrat în cercul de activitate al Academiei noastre.

Statutele din 1867 au creat „Secțiunea științelor naturale“. În toată epoca societății academice (1867—1879) găsîm în anele noastre un singur memoriu de cuprins științific, discursul cetit la 1872 de reșosatul Dr. A. Fătu „Despre încercările făcute pentru dezvoltarea științelor naturale în România“.

Membrii secțiunii științifice, pușini la număr la început, s'au înmulțit în cursul anilor; însă numai la 1879, cînd s'a reorganizat Academia română ca institut național, s'a dat acestei secțiuni o pozițiune deplin egală cu celelalte două surori ale ei.

În legea, prin care s'a declarat Academia de institut național, s'au fundat de stat două premii anuale de câte 5000 lei. Unul dintre acestea, numit „Premiul Lazăru“, s'a pus la exclusivă dispozițiune a secțiunii științifice.

De atunci activitatea secțiunii științifice și-a luat avîntul. De pe la anul 1879 anele noastre cuprind un înscințat număr de memorii și comunicări științifice din diferitele ramuri ale științelor naturale și matematice

atât teoretice, cât și aplicate: geologie, antropologie, chimie, zoologie, botanică, agricultură, etc. etc.

În anii 1874—1880 s'a dat o deosebită atențiune observațiunilor meteorologice: s'au cumpărat instrumente și s'au instalat diferite observatorii prin țeară; ear' în anele noastre s'au publicat tabelele observațiunilor făcute până la 1880, cînd s'a înființat spre acest scop institutul meteorologic din capitală.

VI.

Premii

Prelungă lucrările produse prin activitatea internă a Academiei, adecă executate de membrii sei din propria lor inițiativă sau după speciale însărcinări, cum sînt memoriile și notițele științifice, care compun 20 de volume din anele noastre, elaborarea dicționarului, publicarea operelor lui Cantemir și ale lui Miron Costin, publicarea celor șese volume de vechi texte ale limbii române; prelungă toate aceste Academia a remunerat prin premii alte publicațiuni și lucrări tractînd despre subiecte, care au fost indicate și puse la concurs prin decisiunile ei.

În anii dela 1868 la 1890 s'au acordat 9 premii în sumă de lei 41.005 autorilor a nouă lucrări, prezentate la concursuri asupra anume subiecte; alte 19 premii în sumă de lei 96.000 s'au acordat autorilor a 19 publicațiuni prezentate la concursurile anuale pentru cele mai bune cărți tipărite.

De mai multe-ori Academia s'a aflat în pozițiunea neplăcută de a nu putea acorda unele din premiile sale, sau din lipsa completă de concurenți, sau pentru-că lucrările prezentate nu s'au părut îndestul de satisfăcătoare. În aceste cazuri valoarea premiilor neacordate s'a adaus la fondurile căreia ele aparțin, spre a se mări în acest mod puțința de a se da în viitor recompense tot mai multe la acei, care prin lucrări de valoare vor contribui a răspîndi cultura între Români.

Mulțumită patrioticelor porniri ale unor Români iubitori de cultura neamului lor, mulțumită dărniceii statului român, premiile, de care dispune Academia, se înmulțesc din an în an prin fundațiuni și donațiuni anume destinate pentru a recompensa activitatea literară și științifică și a se da astfel un avînt din ce în ce mai mare dezvoltării culturii naționale.

VII.

Misiuni.

Misiunile de cercetări și explorări sînt pretutindeni unul din cele mai înscințate mijloace de dezvoltare științifică.

Ele înlesnesc adunarea de noue cunoștințe, de noue materiale pentru a reversa asupra activității bărbaiilor învățați lumini mai mari și mai vii, pentru a completa lucrări cunoscute, pentru a lărgi și rectifica cercul cunoștințelor dobîndite.

Mijloacele, de care a dispus și dispune Academia noastră, nu i-au permis a întrebuița acest mijloc de cercetări științifice decît în mod foarte restrîns.

Deabia i'a fost cu puțința a organiza două misiuni și câteva însărcinări de o înscințată mai mică. Resultatele bogate obținute prin aceste misiuni și însărcinări sînt încă o dovadă pipăită despre marea lor utilitate.

La 1877 s'a trimis în Rusia o misiune cu care a fost însărcinat dl G. Tocilescu. Scopul acestei misiuni era de a cerceta prin bibliotecile și arhivele din Moscva și St. Petersburg manuscrisele operelor necunoscute ale lui Dimitrie Cantemir rămas pe acolo după moartea sa; de a colaționa cu originalele textul unor scrieri deja publicate ale aceluiași mare scriitor; de a procura documente biografice asupra ilustrului, eruditului și nenorocitului voevod al Moldovei, care a fost silit a-și petrece ultimii ani ai vieții sale printre străini și a muri departe de pămîntul Moldovei lui.

Cercetările dlui Tocilescu au fost răplătite cu cel mai deplin succes. D-sa a descoperit un număr înscințat de manuscrise autografe ale lui Cantemir, cuprinđînd scrieri cu totul necunoscute până atunci și documente prețioase despre viața lui în Rusia. O parte din aceste descoperiri au fost publicate în operele lui Cantemir edate de Academia.

În anul următor 1878 o nouă misiune a fost înscințată dlui Nic. Densușianu. Scopul era de a cerceta în arhivele și bibliotecile Transilvaniei și ale Ungariei documentele privitoare la revoluțiunea lui Horea din 1784. Resultatele acestei misiuni au fost asemenea foarte mulțumitoare. S'a descoperit un înscințat număr de documente de mare înscințată pentru istoria acelei celebre revoluțiuni, documente, cu ajutorul căreia dl Densușianu a compus frumoasa sa scriere, a cărei valoare Academia a avut plăcerea a o recunoaște, acordîndu-i unul din premiile anuale.

Un înscințat număr de informațiuni de cel mai mare preț au fost asemenea adunate de dl Densușianu în cercetările sale prin Oradea-mare, Cluj și aiurea, mai ales asupra marelui mișcări istorice și filologice din Transilvania și Ungaria la sfîrșitul secolului tre-

cut și la începutul celui present, mișcare, care a contribuit în cel mai înalt grad la deșteptarea conștienței românității noastre.

Asemenea roade îmbelșugate au adus și însărcinările, care s'au dat în câteva rînduri venerabilului nostru coleg dl G. Baritiu, de a aduna de prin colecțiunile Transilvaniei documente și alte informațiuni istorice privitoare la Români. Nu numai că d-sa a îmbogățit colecțiunile Academiei noastre, dar' din cercetările sale a eșit înscințată sa lucrare intitulată „Părți alese din istoria Transilvaniei pe două sute de ani în urmă“, în două volume.

Tot astfel Academia a avut a se felicita și de resultatele obținute prin cercetările dlui Cecchetti și Soranzo în Veneția, ale dlui Odhner la Stockholm, ale dlui I. Bianu în Rusia și Polonia.

VIII.

Biblioteca.

Însași natura lucrărilor, pentru care s'a înființat Academia Română, cerea ca îndată, dela începutul activității sale, să-și formeze o bibliotecă, pentru a înlesni atât activitatea propriilor sei membri, cât și altor persoane studioase. Biblioteca Academiei s'a dezvoltat și a crescut în proporțiune cu creșterea și întinderea activității sale.

În așteptu 10 ani ea s'a dezvoltat încet și era formată mai ales din publicațiuni filologice.

Din an în an însă biblioteca noastră a crescut tot mai repede, parte prin cumpărări, dar' mai ales prin donațiuni. Cîteva biblioteci particulare întregi și de cea mai mare valoare au fost adause la biblioteca Academiei. Între aceste trebuie amintite mai cu osebire acea a reșosatului nostru coleg A. Papiu-Iliarian (1934 volume) și cea a dlui D. C. Sturdza-Scheianu (7431 volume), care amîndouă împreună cuprind între altele colecțiunile vechi române și străine privitoare la istoria noastră națională. Aceste două biblioteci au fost completate prin cea lăsată Academiei de cunoscutul filo-român Ubicini. Prelungă aceste s'au mai adaus întregi biblioteci lăstate Academiei prin testamente de reșosați arhimandrit Ghenadie Popescu (1214 volume), C. Hepites dela Brăila și Boleslas Hizeu dela Viena; cea dintîiu bogată în publicațiuni teologice și pedagogice, a doua în vechi publicațiuni de medicină și chimie, a treia cuprinđînd o frumoasă colecțiune de vechi publicațiuni de botanică. Deasemenea biblioteca reșosatului călugăr Nifon Bălășescu (2570 volume), rămasă la mănăstirea Căldărușani, a fost și ea dărîuită de guvern Academiei.

Darurile și mai ales schimburile de publicațiuni cu alte Academii și societăți științifice se sue la 3000 volume aproape în fiecare an; ear' legea dela 13 Aprilie 1885, prin care se obligă tipografiile din țeară a ne trimite câte 3 exemplare din toate lucrările executate de ele, ne permite a forma o bibliotecă românească completă.

La 1871 o comisiune specială a constat, că biblioteca se compunea din 249 opere în 441 volume, dintre care 302 volume dărîuite și 139 cumpărate. La 1877 biblioteca cuprîndea 3423 volume. Astăzi biblioteca Academiei posedă 40.436 volume, dintre care 33.437 dărîuite, 6255 cumpărate.

Prelungă colecțiunea cărților tipărite, biblioteca Academiei mai posedă încă:

- colecțiunea de manuscrise,
- colecțiunea de documente,
- colecțiunea de harte geografice, stampe și portrete,
- colecțiunea de monede vechi românești.

Aceste colecțiuni, de cea mai mare înscințată pentru studiile istoriei naționale, s'au format mai ales în ultimii 12 ani, mai mult prin donațiuni.

Colecțiunea de manuscrise este formată mai cu seamă de manuse-ipte românești sau slavone scrise în țerile române; într'însa se află, prelungă un înscințat număr de volume de cuprins religios, o bogată serie de texte ale vechilor noastre cronice. Numărul total al volumelor, sporit mai ales dela 1879 încoace, este de peste 900.

Colecțiunea de documente numără astăzi peste 20.000 bucăți, acte oficiale, publice și private din secolii XV—XIX. Aproape toate documentele din colecțiunea aceasta sînt până acuma nepublicate; ele sînt un tesaur neprețuit pentru tot felul de studii istorice: diplomatica, paleografie, sigilografia română pot toate să fie studiate din bogata colecțiune de documente a Academiei.

Colecțiunea de harte, de stampe și portrete vechi este dezvoltată în același spirit ca și celelalte; adecă și ea este compusă mai ales din bucăți privitoare direct sau indirect la istoria noastră națională: portrete de ale domnilor și altor persoane istorice ale Românilor și ale popoarelor vecine: Turci, Tătari, Poloni, Unguri, Ruși, întrucît mai ales acești străini au avut vre-o atingere cu

Români; deasemenea vederi și planuri de cetăți și erașe din țerile române și din cele vecine.

Colecțiunea numismatică. — Monedele vechi românești, care erau abia cunoscute la înființarea Academiei, formează astăzi o bogată colecțiune de cea mai mare importanță pentru studiul istoriei românești, cu atât mai importantă, cu cât ea ne păstrează documente vii ale vieții statelor noastre în primele lor secole de existență.

Înscințată acestei colecțiuni se vede chiar din numărul bucăților, care o compun. Ea cuprinde 2623 monede vechi moldovenești și muntenesci, 360 monede românești noi, 270 monede bulgărești, sêrbesci, polone, rusești. (Va urma).

CRONICĂ

Vedua principesa de Coroană Ștefania a plecat în 22 l. c. din Cannes la Neapol.

Parada de primăvară de pe „Schmela“, după-cum se telegrafează din Viena, va ave loc în 25 l. c. înaintea Maiestății Sale.

Sciri militare. După foaia oficială militară „Armeeverordnungsblatt“ sînt trecuți în stare de pensie următorii: maiorul Constantin Domașean din reg. 62 de inf.; medicul de stab cl. I. Dr. Maximilian Magny, șef sanitar al corpului 12 de armată; directorul cassei militare din Serajevo, Ștefan Basaraba, și servitorul marinar cl. I. Constantin Sêrbu.

Sinodul ordinar anual al arhiepiscopiei gr.-or. din Ardeal este convocat pe Dumineca Tomei, adecă pe 28 Aprilie (10 Mai) a. c.

Dl Pompiliu Pîposiu, acceptînd onorificul ofert ce i-s'a făcut din partea Românilor bucovenini a conduce noua foaie „Gazeta Bucovinei“ din Cernăuți, a eșit cu ziua de ieri din legăturile cu redacțiunea „Tribunei“. Aproape dela întemeierea „Tribunei“ până ađi dl Pîposiu a condus cu mult zel și cu mare diligență la redactarea foii, petrecînd alături cu colegii sei toate, câte a avut a îndura „Tribuna“ în decursul vieții sale. Noi numai cu inimă grea ne am despărțit de vechiul și iubitul nostru coleg, căruia îi dorim cele mai frumoase succese în lucrarea, ce o va servi în mijlocul fraților noștri bucovenini.

Plecarea din Sibiu a dlui Pîposiu și a stimatei sale familii, plecare săvîrșită ieri seara la 9½ oare, a dovedit simpatiile și iubirea, de care s'a bucurat în mijlocul nostru. Un număr foarte frumos din societatea sibiană, domni și doamne, au urat pe peronul gării celor ce-i părăsiau călătorie și vieță fericită.

Examenul de stat în științele juridice. Între ministrul de justiție și între ministrul de culte și instrucțiune publică a ajuns lucrul la învoală cu privire la transformarea sistemului de până acum relativ la examenul de stat în științele juridice, precum și cu privire la modificarea legii de advocatură. Aceste învoeli, după-cum anunță „Pesti Hirap“, vor fi transpuse unei anchete speciale și apoi în forma unei noi lege înaintate încă în decursul acestui an camerei deputaților. Scopul transformării este, ca examenul de stat juridic prelungă înscințată potrivit și statornicie corăspunđătoare a obiectelor să formeze baza pentru demonstrarea instrucțiunii teoretice, care este necesară la examenul de jude practică și de advocat și că prin urmare examenul de advocat nu se va mai pretinde doctoratul.

Necrolog. Primim următorul anunț funebral: Subscriși cu inima frîntă de durere aduc la cunoscița consăngenilor, amicilor și cunoscuților trista și dureroasa scire, că preaiubita s'ie, noră, soră și cumnată Elisabeta Muntean n. Maniu, după un morb îndelungat, fiind împărțită cu sf. sacramente, și-a dat nobilul seu suflet în mîinile Creatorului Luni în 20 Aprilie st. n. la 2 oare p. m. în al 20-lea an al vieții și după 2 ani ai fericitei căsătorii. Rămășițele pămîntesci ale scumpei decedate se vor așeza spre odihna eternă Mercuri în 22 l. c. la 3 oare p. m. în cimiterul gr. cat. din loc. Cugir, în 21 Aprilie st. n. 1891. Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată! Ioan Muntean, soț; Vuța Muntean, soacără; Nicolae Maniu, frate; Rosalia Bălșan născ. Maniu, Ana Biro născută Maniu, surori; George Muntean, Nița Crăciun născ. Muntean, Ana Crăciun născută Muntean, Maria Muntean, cumnat și cumnată.

O scădere a universității din Budapesta. „Pester Lloyd“ scrie, că la universitatea budapestană domnesc o astfel de lipsă de cadavre, încât demonstrațiunile vor trebui pe un timp oare-care să fie suspendate cu desăvîrșire.

Numărul acelor honvođi din 1848/49, care sînt încă în viață, este 29.930: din acestia 4391 sînt în Budapesta.

Dorul de a eși din patrie se pare a cuprinde și pe locuitorii litoralului Mării Adriatice. După-cum anunță ziarul „Variată“ din Fiume, nu demult au emigrat din Portore, Erkenvice și Castua 70 persoane în America.

Lupul turbat pe la Cernăuți. Ni-se scrie din Cernăuți: „Ieri a fost mare spaimă în Sadagura, oraș megieș de Cernăuți. Un lup turbat înșă seară din pădurile megieșe în orașul curat jidovesc

Sadagura, mușcând peste 40 de persoane. Între aceste persoane se află și profesorul de universitate Dr. Strobel, care se afla pe atunci în Sadagura, mai mulți soldați dela regimentul de cavalerie; cea mai mare parte sînt Jidani.

De altă parte cetim în „Pester Lloyd“, ultimul număr ce ni-a sosit, următoarele: O telegramă din București anunță, că profesorului universitar Dr. Strobel, care a fost grevit de un lup turbat, i s-a refuzat primirea în institutul Pasteur de acolo și i s-a răf dat statul să meargă la Paris. Șeful terii Bucovina a intervenit în favorul seu. La o vacă mușcată de același lup boala turbării a erupit.

Ne temem, că și această scire a pericunatului pestan e numai un adevăr — jidănesc.

Cunoscutul istoriograf bucovinean, Francisc A. Wickenhäuser, a murit în etate de 81 ani.

O fată miraculoasă. Locuitorul, Simon Zrubek din Zăbor i s-a născut Vineria trecută o fată, care merită a fi numită miraculoasă. Fata are la fiecare mână și fiecare picior câte 6 degete, dinți numeroși în gură și un păr frumos ce se întinde în plete până la umeri. Fata se află bine, totuși medicii se îndoiesc de puterea ei de viață.

Sărbarea centenară a constituției polone. O telegramă din Cracovia spune, că în cercurile conservative de acolo domnesce o viață îngrijire, că din incidentul sărbării centenare a constituției polone vor avé loc manifestațiuni în contra Rusiei. Acestei împregiurări i se atribuie, că guvernul n'a încuviințat până acum ținerea sărbării.

Incubul de domnie al regelui României. Colonia română din Viena a hotărît la îndemnul consulului general român W. de Lindheim și al dlui Nicolau Dumba, a ceda regelui României Carol I. din incidentul aniversării surorii Sale pe tronul român de 25 de ani, prin o deputațiune, căreia vor aparține și numiții domni, o adresă de devoțiune.

Academia Română. Cetim în „Românul“. Sămbăta viitoare probabil că se va ține o ședință festivă, la care va asista și Maiestatea Sa regele și principele Ferdinand. Vor ceti dnii Gr. G. Tocilescu și I. Vulcan.

Pentru „Liga“ din București. Prima ofertă în cărți a primit-o Liga dela dl Arcadie Dimitrescu din Bănat, care a dat biblioteca fratelui seu, consistătoare din mai multe volume de mare valoare, scrise în limba franceză și germană.

Micul rege al Sârbiei Alexandru, după-cum se vorbește, va merge în vara aceasta la Paris, unde va sta mai multe săptămâni.

Printul Victor Napoeon, după-cum adevărește o telegramă din Bruxelles, este supraviețuitor de poliștii francezi.

Marele principe Mihail Mihailovici, după-cum anunță „Rheinischer Courier“, ar fi pedepsit și cu detragerea apaușului seu, care făcea anual 150.000 de ruble. Se adevărește, că însași mama marelui principe, marea principesă Olga, a cerut Țarului marea pînă ei. În urma acesteia s'au iscat între ea și soțul ei scene aspre, care apoi au și îndemnat pe marea principesă a întreprinde o călătorie.

Manevrele rusești. „Pol. Corr.“ împărtășește: Manevrele de vară din anul acesta ale armatei rusești și anume în tabăra dela Krasnoje-Selo se vor mărgini cu deosebire la probarea diferitelor studii tehnice și tactice. Din contră manevrele maritime ce se vor ține în anul acesta în Arhipelag și în golful de Finlanda vor fi de cea mai mare însemnătate, deoarece cu această ocaziune se vor face încercări cu un nou sistem de torpile, la care cu ajutorul unui nou aparat exploziunea se poate mijloc și la depărțări mai mari de port. După-cum se aude, la aceste manevre va asista ducele de Edinburgh.

Călătoria familiei imperiale rusești la Crimea, după-cum raportează o telegramă din Petersburg, e statorită definitiv pe a doua săptămână după Paștele grecicesc. Totodată se pare a se fi făcut dispozițiuni, ca familia Țarului să stea și în Moscova, spre a visita expozițiunea franceză de acolo.

Renumitul explorator Stanley, după-cum anunță o telegramă, s'a reîntors din America, de unde a adus cu sine 270.000 fl. câștigați cu prelegerile sale.

Statele-Unite nord-americane și Mexico. Din New-York se telegrafează cu data de 22 l. c.: Presedintele Harrison a sosit astăzi în El-Pasado (Texas), unde a fost salutat de colonelul Villanova în numele presidentului de Mexico. Harrison a dat expresiunea stimei sale ce o nutrește față cu presidentul Diaz, precum și amicitiei Uniunii pentru Mexico și a ăis, că el privește cu interes dezvoltarea raporturilor comerciale reciproce.

VARIETĂȚI.

(Cum crește omul.) Mai tare crește omul în anii cei dintâi ai vieții sale; creșterea sa în timpul acesta e cam de 8 polii. Până la vârsta de 3 ani e creșterea cam

mică; la cinci ani omul a ajuns la jumătate înălțimea, la care ajunge când a crescut pe deplin. Dela 5 ani până la 16 ani crește omul într-o măsură egală, așa că creșterea anuală sub împregiurări egale e aproximativ doi polii. Dela 16 ani creșterea e mai mică, în fiecare an după aceasta crește omul mai puțin, așa că între 18 și 20 ani creșterea nu e mai mare ca un poliar; în cele mai multe cazuri ca vârsta de 25 de ani încetează și creșterea.

(Otrava săgeților) cu care Negrii din Africa-centrală se slugesc pentru a omori mai sigur pe vrășmașii lor, multă vreme nu s'a știut din ce este făcută. Parke, doctorul care a însoțit pe Stanley în călătoriile lui, povestește că între toți răniții de aceste săgeți n'a scăpat decât unul, sublocotenentul Styr, din rana căruia otrava a fost suptă chiar de doctorul Parke.

Numitul doctor scie acum din ce este compusă această otrăvă. Prințind o femeie bătrână neagră, a silit-o să-i arete modul și plantele din ce se prepară așa otrăvă. Se prepară anume din coaja plantei Erythrophaeum, foi de Palisota Barteri, sămînțe de Tephrosia Vogeli și alte plante.

Ca contra-otrăvă indienii au o altă alifie, preparată tot din extract de plante.

(Dresarea rînduniceilor.) Un cetățean din Roubaix anume Desbouvrie a dobândit rezultate frumoase cu dresarea rînduniceilor pentru scopuri postale.

Dresarea s'a făcut în același chip ca și dresarea porumbelor. Dar rîndunicelele sînt cu mult mai spiritene.

La ultimele încercări făcute între Roubaix și Paris, rîndunicelele dresate au parcurs cei 250 de chilometri decât porumbii plecați odată cu ele.

În Roubaix s'au generalizat acum încercările de dresare a rînduniceilor.

POSTA ULTIMA.

Bucurenci, 23 Aprilie n. Studenții universitari sîrbi, hotărînd să viziteze orașul T-Severin, cu ocaziunea unei excursiuni ce o vor face în Sîrbia-orientală în timpul sărbătorilor Pașcilor; au invitat pe studenții români să asiste la venirea lor în capitala Mehedinților. Când s'a anunțat în ședința de alaltăieri dela universitate invitarea studenților sîrbi, aplause furtunoase au izbucnit în întreaga sală, și în mijlocul celui mai mare entuziasm studenții români au decis ca să participe în număr cât se poate mai mare la recepțiunea studenților sîrbi la T-Severin. „Românul“ este informat, că aici ca și la T-Severin se fac pregătiri mari în vederea înlăturii tinerimii universitare din cele două regiuni.

Roma, 23 Aprilie n. La 7 oare dimineața orașul a fost înspăimîntat printr-o groază pocnită asemenea tunetului; geamurile multor case au fost sparte. Magazinul de iarbă de pușcă de pe Monte Festaccio, depărtare de 4 chilometre dela oraș, a fost explodat. Se ăice, că 15 soldați ar fi păzit magazinul. Explosia a căsunat mari daune zidurilor învecinate. Regele, ministrul Nicotera și o mulțime mare de oameni au alergat la locul nenorocirii.

Bucurenci, 23 Aprilie n. Resultatul alegerilor în colegiul I. este: 30 guvernamentali, 3 conservatori independenți, 2 junimisti, 2 liberali și 20 balotagie.

SERVICIUL TELEGRAFIC

Belgrad, 24 Aprilie n. Resoluția Scupcinei s'a notificat exreginei Natalia printr'un act de stat deosebit. Se așteaptă sigur o apropiată rezolvire mulțumitoare a afacerii.

Roma, 24 Aprilie n. O foaie presupune, că cauza exploziunii ar fi înțemplătoare. Orașul e nespus de agitat. Mai multe case s'au surpat. Toate spitalele sînt pline de răniți. Biserica sftlui Petru s'a stricat foarte mult și o fost încuiată în mod provisor.

Essen, 24 Aprilie n. Amândoi conducătorii grevistilor o au fost arestați. Există temerea unei răspândiri a grevei. Până acuma sînt puși în grevă 5000.

Londra, 24 Aprilie n. În cercul grevistilor Scott Dale a fost o ciocnire între poștii și grevisti, mai ales din Ungaria; mai mulți răniți și o fată ucisă.

Budapesta, 24 Aprilie n. Deputatul, contele Emanuil Andrássy, a murit.

Bibliografie.

„Istoria Românilor din Dacia-Traiană“. Volumul IV. Istoria modernă partea I (Dela Mateiu Basarab și Vasile Lupu până la Fanarioși) a eșit de sub presă și va sosi preste vreo două săptămâni la librăria Socec și Haimann. Autorul expune în acest volum de 660 pagini mari în 8° optzeci de ani din istoria țerilor române 1633—1714. Deși restimpul este comparativ cu acele expuse în volumurile precedente, scurt, el este plin de fapte însemnătoare, ceea-ce explică cum se face de acest volum este tot atât de întins ca și acel al III-lea. Domniile paralele ale lui Mateiu Basarab și Vasile Lupu cu expunerea covirșitoare înfrîurii grecicesc ce se stabilește încă de pe timpul lor în Muntenia și Moldova și cu faptul însemnat al introducerii limbii române în biserica sînt urmate de un studiu amănunțit de cel mai mare interes asupra așezămintelor juridice atât cele ce au precedat legiurile domnilor Îngemănași, cât și a acestor legiuri înseși. Luptele Românilor contra Turcilor, purtate în Muntenia cu deosebire de familia Cantacuzinescilor, domnia cea lungă și plină de interese a lui Constantin Brancoveanu, desbaterile păcii dela Carlovei, care aduseră atât de aproape perirea țerilor române, și în sfîrșit un însemnat capitol asupra culturii acestui restimp cu o analiză amănunțită a cronicarilor și scriitorilor moldoveni și munteni, eată în puține cuvinte bogatul cuprins al acestui volum. Mai mult de o mie de note cuprind trimiterea la izvoarele consultate, cele mai multe reproduse în textul original și dau putîndeni puțința controlării spuselor autorului.

A apărut:

Vasile Alexandri: „Ovidiu“, dramă în 5 acte și în versuri, formînd volumul XI. al operelor sale. Edițiune corectată și publicată sub priveghierea autorului. În editura librăriei Socec et comp. Prețul unui exemplar lei noi 3.

„Sărutările“ e titlul unei elegante broșuri ce a scos-o dl I. S. Spartali în traducere românească după Jean Second. Sărutările au apărut în ediție de bibliofil, 400 exemplare numerotate. Prețul 2 lei.

A apărut:

„Studii Critice“ de I. Gherea (C. Dobrogeanu) edițiunea a 2-a, un volum în 8° de 370 pagine. De vânzare la librăria Socec et Comp. și la toate librăriile din România. Prețul 4 lei.

A apărut:

„Bucurenci în timpul revoluțiunii franceze“, de G. Ionescu-Gion, librăria Socec. Prețul 1 leu.

A apărut:

„Călăușa zoologului“ e titlul unei cărți de nou apărute de dl Nicu Leon, profesor universitar, în editura librăriei Kuppermann din Iași; prețul 1 leu 50 bani. Această carte e foarte necesară excursionistilor în munți și colecționarilor.

În editura librăriei Nebuneli din Galați a eșit de sub tipar:

Dorul tinerimii. Cea mai completă și mai nouă colecțiune de cîntece, cuprîndînd și cîntecele ce execută corul metropolitan din Iași. 1 volum foarte elegant conținînd 300 cîntece din cele-ce se cântă ađi. Prețul 1 leu 50 bani. De vânzare la toate librăriile din România. Editorii trimit cartea franco după cerere.

Căldarul ăilei

1/25 Aprilie 1891. Iulian: Artimon. Gregorian: Marcus. Soarele: răsare 5.1, apune 6.55

Buletin meteorologic.

Table with 4 columns: Presiunea atmosf. în mm., Temperatura după Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vîntului. Date for Sibiu, 24 Aprilie n. 6 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiune atmosf. în mm., Temperatura Celsius, Vîntul direcția și tăria. Data for various locations like Budapesta, Cluj, etc.

Din țeară 22 Aprilie n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiune atmosf. în mm., Temperatura Celsius, Vîntul direcția și tăria. Data for various locations like Budapesta, Cluj, etc.

Sosiți în Sibiu.

La 24 Aprilie n. Hotel „Neuriner“. Hoffler din Viena și Róvay din Budapesta, comercianți. Mangold, inginer din Budapesta. Kapesius, preot ev. din Cîncu-mare. Krasovskiy din Cluj. Genesi din Brașov. Merghel-Haberman“. Ioan Buchholzer, econom din Harghita. Ioan Ehrman, măcelar, Valentin Re-ner, săpunar, ambii din Agnita.

Economic.

Agio pe luna lui Mai a. c. s'a statorit pentru monachia noastră cu 15 procente.

Tirguri de țeară strămutate. Ministrul de comerț reg. ung. a conces, ca tirguri de țeară să se ăina-vechie (comitatul Bistrița-Năsăud) în Rodna-vechie în mod excepțional, în loc de 2, 3 și 4 Mai, în 5, 6 și 7 Mai, mai departe ca tirgul de țeară în Abrud să se ăină, în loc de 4 Mai, în 11 Mai și în fine tirgul de țeară în Lupșa (comitat. Turda-Arieș), în loc de 3 Mai, în 7 și 7 Mai.

Comunicația de graniță cu România. Ministrul de finanțe reg. ung. aduce la cunoscință, că cu finea de 31 Decemvrie 1891 se va desființa linia interioară de priveghiere a vămii, ce a existat încă din timpuri vechi în comitatele mărginașe cu România.

Filiala băncii austro-ungare în Sătmăr. Din Sătmăr se telegrafează cu data de 21 l. c. n.: Filiala de nou înființată a băncii austro-ungare i s'a început ieri activitatea.

Starea sîmînăturilor în Austria. Rapoartele despre sîmînăturile în țerile de preste Leitha, ce au încurs la ministrul de agricultură austriac până la 10 l. c. n., constată, după „Neue Freie Presse“, următoarele: La s'e cară se prevede deja în multe cazuri o stare mîncă. Grăul în general a suferit mai puțin; relativ mai bine a iernat rapița. Mai frumoase sînt sîmînăturile în partea nordică a Boemiei, în o parte a Moraviei, în Austria-de-jos și de sus, în Salzburg și Steiermark. Rapița e cu deosebire frumoasă prin multe părți ale Sileșiei și Moraviei și prin unele regiuni ale șesului boem. Sîmînatul de primăvară nu s'a putut începe prin multe locuri ale zonei nordice și în țerile alpine, fiind pămîntul prea ud; prin unele locuri sîmînatul de primăvară s'a început numai decât după topirea zăpezii, dar a trebuit să se sisteze din cauza timpului nefavorabil ce a urmat, și numai în timpul mai din urmă s'au putut reîncepe. În general sîmînatul de primăvară în Austria e foarte întîrziat. Pentru vii iarna trecută a fost foarte pğubitoare, degerînd prin multe locuri vițele și butucii, așa că numai rădăcinile au rămas intacte.

Taxele vamale la înțrarea mărfurilor în Sîrbia.

O telegramă din Viena cu data de 20 l. c. n. anunță: Până acum era obiceiul de a plăti taxa vamală pentru înțrarea mărfurilor în Sîrbia jumătate în aur, jumătate în argint, competențele secundare însă numai în argint. După o dispozițiune ce a urmat înainte de cătoarea ăile, a guvernului sîrbesc, de aici încolo plătirile de vamă dimpreună cu competențele secundare vor avé să se facă în aur. Această dispozițiune însoală o încare a vămii, în contra celeia însă nu incupe nici un protest, deoarece această dispozițiune e valabilă pentru toate statele ce stau în legătură comercială cu Sîrbia.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 6 Apr. 1891. Maris lui I. Dreiffus, porumb 9200 hect., 11.07 1/2 lei. Dreiffus, porumb 2200 hect., 11.25 lei. Blumen lui I. Dreiffus, porumb 3000 hect., 11.20 lei. Dreiffus freres, 11.20 lei. Cohen lui Aspt. 14.000 hect., 17.10 lei. I. Dreiffus lui Chrisoveloni, grău 13.000 hect., 15.80 lei. Țuclos lui Pascos grău 7300 hect., 16.85 lei. Carnevali lui Marghilom, grău aspt. 6000 hect., 15.— lei. Carnevali lui Marghilom, grău aspt. 5000 hect., 16.30 lei. Bach lui Wolff, grău 1620 hect., 14.15 lei. Bach lui Wolf, grău 3100 hect., 15.50 lei. Maris lui Galiațato, grău 4300 hect., 16.25 lei.

Prețul mărfurilor.

Tirgul de ungurești în Steinbruch. În 22 Aprilie n. s'au notat: rimătoari bîtrâni gri 44— cr. pînă 45— cr., unguresci gri tineri 46— cr. pînă 47— cr., de mijloc 46— cr. pînă 47— cr., ușori 47— cr. pînă 48— cr., marfă țerănească grea — cr. pînă — cr., de mijloc 46— cr. pînă 47— cr., de ușor 46— cr. pînă 48— cr., romănesci, de Bakony, gri — cr. pînă — cr., transito gri, — cr. pînă — cr., transito de mijloc gri, — cr. pînă — cr., transito ușori — cr. pînă — cr., transito sîrbesci gri 46— cr. pînă 47— cr.; transito de mijloc 46— cr. pînă 47— cr., transito ușori 46— cr. pînă 48 1/2 cr., îngrășăți cu ucnruz — cr. pînă — cr., îngrășăți cu ghindă — cr. pînă — cr. per — cumpăniți dela gară

Bursa de mărfuri din Budapesta deia 22 Aprilie n. 1891.

Table with multiple columns: Sîmînțe, Grău, Sîcără, Orz, Ovăs, Cucuruz (porumb), Meiu, Hrișcă, etc. Includes sub-tables for 'Mărfuri pe termen lung' and 'Produse diverse'.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 2 columns: Item, Price. Includes Hartie-monetă română, Lire turcesc, Imperial, Ruble rusești.

Bursa de Budapesta.

Din 22 Aprilie n. 1891.

Table with 2 columns: Item, Price. Includes Renta de aur ung., hărtie, Impuritată cîilor ferate ung., Amortisarea datoriilor cîilor ferate de Ost ung., etc.

Bursa de Viena.

Din 22 Aprilie n. 1891.

Table with 2 columns: Item, Price. Includes Renta de aur ung., hărtie, Impuritată cîilor ferate ung., Amortisarea datoriilor cîilor ferate de Ost ung., etc.

Bursa de București.

6 Apr. st. v. — 4 oare p. m.

Table with 2 columns: Item, Price. Includes Renta rom. per 1875 5/8, Renta rom. (Schuldverschreib.), Oblig. de stat. C. F. R. 6%, etc.

Pentru redacțiunea responsabil: Andreiu Baltes.

Publicațiune.

Pentru vândarea lemnelor de fag din pădurea comunei Gurarului „Valea mare“ se va ține în 28 Aprilie a. c., la 9 oare a. m., în cancelaria subscrierei primării o licitațiune sub următoarele condițiuni:

- 1. Taietura va ave o extindere de 42 jugere.
2. Prețul exclamării va fi 3 fl. v. a. pentru un stângin metric cum stă în picioare.
3. Taierea și transportarea lemnelor, precum și alte lucrări necesare sânt de a se suporta din partea antreprenorului.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea în cancelaria subscrierei primării în oarele de oficiu.

Gurarului, în 22 Aprilie 1891.

[1055] 1-3 Primăria comunală.

Toemai a apărut:

Clara Milici

Novelă

de

I. Turghenev.

Traducere din limba rusă

de

Enea Hodoș.

Institut Tipografic în Sibiiu.

INSTITUT TIPOGRAFIC în Sibiiu.

A ieșit de sub tipar

TINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN SIBIIU.

Se află de vândare:

Plicuri oficinoase

adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., — tribunalului reg. ca judecătorie a cărților funduare, — scaunului orfanal comitatens, — primăriei comunale, — judecătoriei cercuale, — protopretorului cercual.

község előljáróságától.

A tekintetes megyei árvaszéknek

Hivatalból.

Portomentes.

ügyben.

100 bucăți 50 cr.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- 1. Pădureanca. Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipéruș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Celăcărutul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndărăniul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstem de mamă. Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Némcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușotca. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndărătnic. Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Țeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpărătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgârcitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nusciul împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalin pécuarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novelă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.
O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1890.

Table with multiple columns showing train routes and fares between cities like Budapest, Predeal, Arad, Teiuș, Sibiiu, and others. Includes sub-tables for various lines and directions.

Nota: Numeri încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.